

Inbreng Ntb Hoorzitting Popmuziek Tweede Kamer, 10 april 2013

Geachte commissie,

Graag vraag ik namens de muziekbonden Ntb en FNV KIEM uw aandacht voor de popmuzikanten in Nederland en voornamelijk voor wat zij met hun muziek verdienen. Of eigenlijk: wat zij niet verdienen.

Als de huidige muzikantengages een graadmeter zijn voor de toekomst van het vak, moeten we professionele performers straks met een lantarentje zoeken. De gages zakken (zie [IE-Forum 12517](#)) naarmate het economische klimaat verder verslechtert.

In 2009, dus nog voor de huidige economische crisis, publiceerden wij in samenwerking met het onderzoeksinstituut van de Universiteit van Tilburg de uitkomsten van een onderzoek naar de inkomenssituatie van popmusici onder de titel: Pop, wat levert het op? De resultaten leverden toen al een ontluisterend beeld op:

Bij gesubsidieerde poppodia en in cafés bleken de gages het laagst (rond de € 50,- per persoon), bij theaters modaal (rond de € 100,- of € 250,-) en bij besloten bedrijfsevenementen en op festivals dikwijls modaal tot tamelijk hoog (€ 250,- tot €750,- en hoger).

Ruim de helft van de musici verdiende in 2008 niet meer dan € 6.000 netto met muzikale activiteiten. Een groot deel van de professionals leeft rond het bestaansminimum en moet er ander werk bij zoeken om z'n boterham te kunnen beleggen.

Anno 2013, een paar economische crises en een halvering van de popmuzieksubsidies later, is de situatie verder verslechterd en hebben de gages een historisch dieptepunt bereikt.

Ik geef een paar voorbeelden.

Poppodia uit het clubcircuit werken, net als de theaters, voornamelijk nog op partage basis waarbij de band het volledige financiële risico draagt. De "risicovolle" programmering van talentvolle jonge bands wordt beperkt en festivalgages zijn met 30 tot 50% gezakt. Professionele popmusici met een platencontract

op zak vertellen me dat hun gage in een jaar tijd is gehalveerd. Alleen een kleine top van popbands kan nog een hoge gage vragen.

De evenementenmarkt, waar in 2009 nog de hoogste gages werden verdiend is vrijwel volledig ingestort.

De gemiddelde musicus heeft een gemengde beroepspraktijk waarbij lesgeven, sessiewerk, componeren en een bijbaan buiten de muziek gemeengoed is geworden. Dit is al jaren het geval. Maar als de huidige gagetrend doorzet blijven er bar weinig professionele NL popmusici over omdat de inkomstenbronnen waaruit ze moeten tappen één voor één opdrogen.

De vraag is uiteraard wat de overheid hieraan zou kunnen doen.

Het inkomen van musici is vaak een ondergeschoven kindje in het cultuurbeleid geweest: de overheid heeft de neiging zich vooral op instituties te richten en heeft niet altijd voldoende oog gehad voor het feit dat muziek uiteindelijk door muzikanten gemaakt moet worden.

Een pijnlijk voorbeeld is de wijze waarop veel gemeenten investeren in het bouwen van theaters en podia die onvoldoende inkomsten genereren om zelf te kunnen overleven, maar -zeker met de huidige bezuinigingen- geen subsidie krijgen om de programmering op een verantwoorde manier rond te krijgen.

Illustratief is in dit verband ook het budget van de regeling Programmering Popmuziek van het Fonds Podiumkunsten. Dat bedroeg in 2012 € 675.000, -- . Deze regeling is vooral van belang voor de kleinere poppodia.

Het beschikbare bedrag zou flink kunnen worden opgehoogd door een deel van het budget uit de meerjarige aanbods subsidieregeling voor bands en ensembles, waar al jarenlang maar 1 band van profiteert, over te hevelen naar de popregeling. Dat is een budgettaire neutrale maatregel die een positieve impuls geeft aan de programmering van talentvolle bands.

Wij vragen u om bij het formuleren van het popbeleid meer prioriteit te leggen bij de programmering, inkomensvorming van musici en het investeren in talent en exportmogelijkheden.

Graag doe ik u daarbij nog een paar suggesties aan de hand:

- de WWIK regeling, notabene door de ministeries zeer positief geëvalueerd, is afgeschaft

terwijl juist deze regeling ook talentvolle musici de mogelijkheid gaf om eigen repertoire en een professionele carrière te ontwikkelen met behoud van een minimum uitkering; zodanig dat zij later geen beroep meer op een uitkering hoeven te doen. Een nieuwe soortgelijke regeling stimuleert de ontwikkeling van NL poptalent;

- Geef popmusici de kans om een inkomen te genereren uit hun auteurs- en naburig recht en uit muziekroyalties.

- Maak daarom werk van modernisering van het auteurs- en naburig recht in Europa –samen met de Nederlandse en Franse consumentenbonden deden wij hier vorig jaar voorstellen (<http://www.ntb.nl>) voor;

- Voer zo spoedig mogelijk een sterk auteurscontractenrecht in (een bescherming van auteurs en artiesten tegen wurgcontracten); (ik verwijs naar de bijdragen [IE-Forum 11465](#)) die Platform Makers, waarbij ook de muziekbonden zijn aangesloten deed in reactie op het liggende wetsvoorstel;)

- Tot slot vragen wij uw aandacht voor de artiestenregeling (<http://www.ntb.nl>) waarover vandaag een separate hoorzitting wordt gehouden door de Vaste Kamercommissie van Sociale Zaken; afschaffing van deze regeling zou een hernieuwde verslechtering betekenen voor de positie van artiesten.

Ik dank u voor uw aandacht.

Anita Verheggen, beleidsmedewerkster Ntb